

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

L J U B L J A N A

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	28-06-2012		
Šifra:	322-01 12-11 1		
Povezava:			
EPA:	470-VI	EU:	
Sign. zn.:			
Kratica:			

EVA: 2012-2330-0003

Številka: 00728-21/2012/8

Datum: 27. 6. 2012

Vlada Republike Slovenije je na 20. redni seji dne 27. 6. 2012 določila besedilo:

- Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu,

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 143. člena poslovnika Državnega zbora po nujnem postopku.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Cilj predlaganega zakona je odprava administrativnih ovir in zmanjševanje stroškov za postopke uveljavljanja ukrepov skupne kmetijske politike, hkrati pa povečanje učinkovitosti izvajanja ukrepov in zagotavljanje namenske porabe sredstev. Predlog zakona je povezan z veljavnim proračunom, ki zmanjšuje sredstva za izvajanje ukrepov.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Franc Bogovič, minister za kmetijstvo in okolje,
- Branko Ravnik, državni sekretar, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje,
- dr. Martina Bavec, v.d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

PRILOGA: 1

**PREDLOG
NUJNI POSTOPEK
EVA: 2012-2330-0003**

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSTVU

I. UVOD

Zakon o kmetijstvu je bil nazadnje posodobljen leta 2008. Uredil je vprašanje pravnih podlag za učinkovito izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike EU, zlasti na področju urejanja tržnih ureditev in ukrepov za razvoj podeželja. Večje spremembe so bile na področju določitve posebnega upravnega postopka, ki jih je bilo treba prilagoditi glede na zahteve predpisov EU na področju skupne kmetijske politike. Ker je področje postopkov izvajanja ukrepov po sprejetju zakona o kmetijstvu doživelo veliko sprememb, je treba zakon dopolniti, da bi se vzpostavili uporabniku prijazni postopki, ki bodo omogočali učinkovito izvajanje ukrepov, namensko porabo proračunskih sredstev EU in Slovenije ter povzročali čim manjše stroške za izvedbo. Predlagane spremembe se zato nanašajo zlasti na najpomembnejše dopolnitve posebnega upravnega postopka, vzpostavitev novih evidenc in pravice do dostopanja v evidence.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Pri izvajanju določb zakona se je pojavilo nekaj področij, ki so neustrezno ali pa sploh niso urejena v delu, ki zadeva posebni upravni postopek, kar je pomembno za učinkovito delovanje Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija), in sicer:

Podatki upravičencev o transakcijskem računu (TRR), na katerega se stranki nakazujejo vsa odobrena sredstva iz naslova ukrepov kmetijske politike, so pogosto zastareli, to pa otežuje delo agencije. Zato ji je treba omogočiti vpogled v uradno evidenco TRR-jev, ki se vodi pri AJPES-u, hkrati pa tudi upravičencem omogočiti, če to želijo ali imajo za to razloge, da agenciji sporočajo svoj TRR, na katerega želijo imeti nakazilo.

Pri odvzemu plačilnih pravic in vračilom že prejetih sredstev ugotavljamo, da agencija nima zakonske podlage, ki bi ji omogočala izvajanje uredb EU. Zato bo določitev pristojnosti prvostopnega organa, da z odločbo odvzame upravičenja ali odloči o vračilu sredstev za ukrepe kmetijske politike, bistveno pospešila ukrepanje v teh primerih.

Pri izdaji odločb z uporabo samodejnega informacijskega sistema in ob dejansko ugotovljenem nepravilnem stanju ugotavljamo, da je sedanji rok šestih mesecev, ko lahko agencija stranki odločbo odpravi in izda novo odločbo, prekratek. Podaljšal naj bi se na eno leto. Odpraviti je treba tudi vprašanje o tem, ali se v predpisani rok izdaje nove odločbe šteje tudi sama vročitev. Predlaga se, da se kot datum izdaje nove odločbe šteje datum na odločbi.

V sedanjih predpisih, ki urejajo vračilo subvencij, ni urejeno področje možnosti obročnega odplačevanja dolga. Ker so primeri, ko morajo stranke vrniti večjo vsoto denarja, pomeni to za stranko hudo finančno breme, ki bi lahko ogrozilo obstoj dejavnosti. Zato predlagamo, da je treba zaradi specifičnosti upravnega postopka pri ukrepih kmetijske politike določiti celoten postopek za obročno odplačevanje ali odlog plačila dolga.

Uredba Komisije (ES) št. 1034/2008 z dne 21. oktobra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 885/2006 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 glede akreditacije plačilnih agencij in drugih organov ter potrditve obračunov Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) je uvedla prostovoljno pravilo *de minimis* za dolgove pod 100 evrov. Ker lahko v nekaterih primerih prihaja do sorazmerno velikega števila odločb, s katerimi bi odločili o vračilu neupravičeno izplačanih sredstev ali odvzemu neutemeljeno dodeljenih upravičenj, ki ne presegajo 100 evrov, bi s tem nastali nesorazmerno visoki stroški izvedbe. Zato predlagamo ustrezno spremembo.

Skladno z določbo prvega odstavka 57. člena ZKme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008) stranka, ki ne izpolni obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev, ne vloži zahtevka za izplačilo v predpisanem roku, sredstva uporablja nenamensko ali jih pridobi nezakonito, ni upravičena do kandidiranja za sredstva iz ukrepov razvoja podeželja naslednjih pet let po dnevu zadnje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev. Besedilo določbe je v nasprotju z določbami 18. in 30. člena Uredbe (EU) z dne 27. januarja 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L 25, str. 8 z dne 28. 1. 2011; v nadaljnjem besedilu: Uredba 65/2011 EU), skladno s katerimi je upravičenec zaradi namerne vložitve napačne prijave ali namernih nepravilnosti izključen iz zadevnega ukrepa za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto.

Dejstvo je tudi, da je smiselno enako določbo vseboval tudi 31. člen Uredbe Komisije 1975/2006 (ES) z dne 7. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L 368, str. 74 z dne 23. 12. 2006; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1975/2006 ES), med njeno veljavnostjo pa je bil kljub temu sprejet zdajšnji ZKme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008) z bistveno strožjo sankcijo.

Sedanja ureditev določa enake sankcije ne glede na težo nepravilnosti. Drugi odstavek 18. člena Uredbe 65/2011/EU določa, da država članica izterja podporo, jo zavrne ali določi znesek znižanja pomoči zlasti na podlagi resnosti, obsega in stalnosti ugotovljenega neizpolnjevanja. Zato je smiselno, da za kršitve, ki ne spadajo med tiste iz prvega odstavka tega člena, sankcije ureja podzakonski predpis sorazmerno s težo in resnostjo nepravilnosti.

Za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike je treba pridobivati podatke iz drugih uradnih evidenc zunaj ministrstva, kar po eni strani omogoča prijaznejši pristop do strank, po drugi pa učinkovitejše delo agencije pri izvajanju ukrepov. Pri tem se je pokazala potreba po opredelitvi zakonske možnosti, da agencija po uradni dolžnosti pridobi tudi podatke o transakcijskem računu stranke ter o davčnem in rezidentskem statusu subjekta.

Na podlagi zakonskih določb so podatki o dejanskih pridelkih hmelja na voljo šele po 31. marcu leta po letu njegove pridelave, kar pa ne omogoča učinkovitega spremljanja razmer v hmeljarstvu in učinkovitega nadzora nad certificiranjem hmelja. Zato je treba določiti, da morajo pridelovalci hmelja podatke o pridelanih količinah prijaviti do 15. oktobra v letu pridelave hmelja.

Ker imajo nekateri proizvodi, ki so sicer tudi uvrščeni med živila, na ravni EU posebej predpisan postopek za priznavanje in nadzor zaščitene oznake, je smiselno v ZKme dodati izjemo, da se za ta živila uporabljajo drugi predpisi. Tak primer je npr. vino, kjer sta kot zaščitene oznake priznani "označba porekla" in "geografska označba", vendar je podlaga za njuno priznanje Uredba Sveta 1234/2007 in izvedbeni predpisi po Zakonu o vinu, ne pa predpisi s področja zaščite oznak, ki veljajo za druga živila. Sedanji ZKme sicer vina ne izključuje in bi se lahko že zdaj priznavale zaščitene geografske oznake po postopku, določenem v ZKme, vendar Uredba Sveta 1234/2007 in Zakon o vinu že predpisujeta postopek zaščite, vpis v register zaščitene oznake in postopek nadzora za vina, zato ne bi bilo smiselno, da se ta pravila podvajajo tudi v ZKme. Po drugi strani pa predpisi, ki urejajo vino, ne določajo pravil v zvezi s skupinami proizvajalcev (89. člen ZKme), zato tudi ne bi bilo primerno, da so taki proizvodi v celoti izključeni iz ZKme.

Od 1. januarja 2006 morajo vsi nosilci živilske dejavnosti v EU skladno z drugim odstavkom 6. člena Uredbe 852/2004/ES o higieni živil obvezno registrirati svoj živilski obrat, v katerem kar koli delajo z živilom. Sistem registracije je potreben za zagotavljanje sledljivosti in učinkovitejši uradni inšpekcijski nadzor zaradi zagotavljanja varne hrane in varstva potrošnika. Skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 826/2008 z dne 20. avgusta 2008 o skupnih pravilih za dodelitev pomoči za zasebno skladiščenje za nekatere kmetijske proizvode moramo države proizvajalke oljčnega olja od septembra do maja vsakega tržnega leta vsak mesec poročati Komisiji o količinah proizvedenega oljčnega olja. Ker se vse oljčno olje v Sloveniji proizvede v oljarnah, kot storitev ali za lastne potrebe, je treba z zakonom določiti njihovo obveznost poročanja.

Pri izvajanju nadzora ekološke pridelave se pojavlja sorazmerno veliko zahtev kmetov, ki se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem, za pridobitev dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki niso pridelani po ekološkem postopku. Ta dovoljenja zdaj daje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, kar je glede na vsebino, ki zahteva izključno strokovno presojo, neracionalno, ker si mora ministrstvo to strokovno mnenje pridobiti pri ustreznih strokovnih ustanovah. Zato menim, da je smiselno, da se ministrstvo razbremeni izdajanja teh odločb in da se za to pooblastijo organizacije za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil. To je tudi skladno s četrtem odstavkom 45. člena Uredbe 889/2008/ES, ki določa, da države članice lahko za izdajo dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki niso pridelani po postopku ekološke pridelave, pooblastijo drugo javno ustanovo pod svojim nadzorom ali nadzorne organe ali izvajalce nadzora iz 27. člena Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007.

1.2. Razlogi za sprejetje zakona

Poenostavitev in čim večja racionalizacija postopkov glede na zahteve slovenske zakonodaje in pravnega reda EU. Cilj je zmanjšati stroške in obremenitev strank, hkrati pa zmanjšati administrativne stroške na ravni agencije in MKO. Z vzpostavitvijo ustreznih zbirk podatkov naj bi se omogočilo učinkovitejše, lažje in cenejše izvajanje ukrepov.

Cilj je usklajevanje postopkov in zahtev s sedanjo zakonodajo in prakso pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike. Slovenija je pod intenzivnim nadzorom slovenskih in tudi evropskih nadzornih organov, ki so do zdaj opozorili na vrsto problemov ter postavili tudi zahteve, ki jih je treba ustrezno razmeram v Sloveniji upoštevati pri nadaljnji izvedbi. To je tudi pogoj, da se obseg morebitnih kazni v naslednjih letih zmanjša ali vsaj ne povečuje.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Uskladitev postopkov izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike z zakonodajo in dobro prakso

Zmanjšanje stroškov izvajanja ukrepov v vseh fazah izvajanja.

Povečanje učinkovitosti pri izvajanju ukrepov in zagotavljanju namenskosti ukrepov.

2.2. Načela

Zakon temelji na načelih skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti ukrepi in programi, ki se izvajajo na različnih področjih, usmerjeni k istim ciljem kmetijske politike, zagotovljena mora biti enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, pri uveljavljanju in izvajanju ukrepov ali programa.

2.3. Poglavitne rešitve zakona

S predlagano spremembo zakona se:

- določi, da se izplačila ukrepov kmetijske politike upravičencem nakazujejo samo na en transakcijski račun, da se agenciji omogoči vpogled v uradno evidenco TRR-jev, ki se vodi pri AJ PES-u, da se hkrati omogoči upravičencem, da – če to želijo – sporočijo svoj TRR, na katerega želijo prejeti nakazilo,
- določi pristojnost prvostopnega organa, da z odločbo odvzame upravičenja ali odloči o vračilu sredstev za ukrepe kmetijske politike,
- podaljša sedanji rok šestih mesecev na eno leto, ko agencija lahko stranki odločbo odpravi in izda novo odločbo,
- določa, da se predpisani rok za izdajo nove odločbe šteje od datuma na odločbi,
- določa možnost obročnega odplačevanja dolga upravičencev,
- določa, da se za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev ali odvzem neutemeljeno dodeljenih upravičenj, ki ne presegajo 100 evrov, odločba ne izda,
- skrajšuje obdobje prepovedi kandidiranja za ukrepe razvoja podeželja s petih na dve leti,
- znižuje sankcije ob neporočanju o doseganju ciljev in izpolnjevanju obveznosti iz pogodb o pravici do sredstev,
- omogoča, da lahko agencija po uradni dolžnosti samodejno pridobi podatke o davčnem in rezidentskem statusu subjekta,
- določa celoten postopek zaščite, nadzora in vpisa v evidence označb, priznanih kot sheme kakovosti za živila,

- določa, da morajo pridelovalci hmelja podatke o pridelanih količinah prijaviti do 15. oktobra v letu pridelave hmelja,
- določa sistem registracije obratov, ki se ukvarjajo s pridobivanjem olja iz plodov oljk ali oljčnih tropin,
- določa, da organizacije za kontrolo in certificiranje lahko opravljajo z javnim pooblastilom tudi izdajanje dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki ni pridelan po ekološkem postopku pridelave.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe zakona o kmetijstvu bodo omogočile zmanjšanje stroškov iz državnega proračuna za izvedbo ukrepov kmetijske politike (zmanjšanje stroškov za stranke, ker jim nekaterih podatkov ne bo treba pošiljati, zmanjšanje stroškov MKO: prenos izdajanja odločb na druge pooblaščen organe, zmanjšanje števila pritožb na drugi stopnji, odprava novih postopkov za nekatere sheme kakovosti, zmanjšanje stroškov agencije: večja neposredna uporaba uradnih evidenc, zmanjšanje števila pozivov k dopolnitvi vlog ipd.) Kolikšen bo prihranek, je praktično nemogoče oceniti, ker je odvisen predvsem od števila dejavnosti, teh pa tudi ni mogoče natančno predvideti.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje novele zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Posebna ureditev upravnega postopka

Pravni red EU, ki ureja skupno kmetijsko politiko (SKP), prepušča urejanje postopkov v zvezi z administrativnim preverjanjem in odobravanjem vlog vlagateljev za sredstva EU nacionalnim zakonodajam. Za postopke v zvezi z dodeljevanjem in izplačilom sredstev EU pa predpisuje nekatere zahteve in omejitve v smislu določitve rokov in načina izplačila. Države članice EU imajo administrativne postopke za dodelitev in izplačila sredstev SKP urejene različno, kar je predvsem posledica razlik v ureditvi upravnih področij ter različnih statusov, ki jih imajo v njihovih državah plačilne agencije. V primerjalnem pregledu je predstavljena ureditev treh držav, in sicer Avstrije, Danske in Nemčije.

V Avstriji o zahtevkih za ukrepe kmetijske politike na prvi stopnji odloča plačilna agencija *Agrarmarkt Austria* (v nadaljnjem besedilu: AMA). Postopki, na podlagi katerih odloča, so pri

različnih ukrepov kmetijske politike različni. Pri ukrepih razvoja podeželja postopa po civilnem postopku, pri ukrepih dodeljevanja mlečnih kvot po davčnem postopku, pri vseh drugih ukrepih pa uporablja splošni upravni postopek. Pri dodeljevanju sredstev za ukrepe razvoja podeželja uveljavljajo določbo zakona o delovnem področju ministrstva za kmetijstvo, ki omogoča zmanjšanje že odobrenih sredstev v primerih, ko so skupna rezervirana sredstva za razpisano stopnjo sofinanciranja premajhna.

Posebnega upravnega postopka, ki bi veljal le za ukrepe kmetijske politike, v Avstriji nimajo, le v 103. členu Zakona o skupnih tržnih ureditvah (*Marktordnungsgesetz*) je določba, po kateri lahko AMA ali ministrstvo za kmetijstvo spreminjata izdane napačne odločbe še štiri ali pet let po njihovi izdaji.

Posebnih zahtev glede strokovne izobrazbe zaposlenih, ki odločajo o zahtevkih strank, Avstrija nima. AMA je odgovorna za pravilno izpolnjevanje zahtev EU in zato tudi za strokovno kadrovanje.

Njihovi postopki nimajo rokov, v katerih bi morali odločiti o zahtevkih, omejeni so zgolj z določbami predpisov EU.

Danska

Na Danskem pri odločanju o zahtevkih za ukrepe kmetijske politike ne uporabljajo splošnega upravnega postopka, pač pa postopkovne določbe določijo za vsak posamezen ukrep posebej.

Tudi na Danskem posebnih zahtev glede strokovne izobrazbe zaposlenih, ki odločajo o zahtevkih strank, nimajo.

Posebni roki, v katerih bi njihova plačilna agencija morala odločiti o strankinih zahtevkih, niso predpisani.

Plačilna agencija mora skladno s predpisi EU izterjati vsa neupravičeno izplačana sredstva. Nacionalna zakonodaja jih na tem področju ne omejuje.

Nemčija

Postopki za dodeljevanje sredstev SKP temeljijo na zveznem zakonu o razvoju podeželja in kmetijstvu iz leta 1986 ter na vsakoletnem podzakonskem aktu. Na deželni ravni so določbe o postopku na ravni smernic, ki upoštevajo določila zveznega zakona o razvoju podeželja, uredbe in zakona o administrativnem postopku. Za dodelitev sredstev sklepajo z upravičenci pogodbe po določbah zakona o administrativnem postopku, zakona o proračunu in skladno z zahtevami EU-zakonodaje.

Pritožbe, največkrat k izpolnjevanju meril za pridobitev sredstev, vlagajo po zakonu o administrativnem postopku na plačilno agencijo kot prvostopenjski organ, drugostopenjski organ je pristojno sodišče.

Zakona o administrativnem postopku ne uporabljajo v delih, ki bi omejil delo, povezano z odobravanjem in izplačevanjem sredstev SKP.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

Prav na tem področju se pričakuje največje učinke: poenostavitev, zmanjšanje zahtev za upravičence, povečanje učinkovitosti administracije.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6. 3. Presoja posledic na gospodarstvo

Izboljšanje pogojev za uveljavljanje ukrepov skupne kmetijske politike;

6. 4. Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5 Presoja posledic na dokumentu razvojnega načrtovanja

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa

Omogočeno bo učinkovitejše izvajanje zakona

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08) se v 8., 9., 11., 16., 19., 20., 21., 23., 24., 26., 27., 28., 32., 36., 43., 47., 49., 57., 62., 65., 71., 72., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 86., 90., 92., 93., 95., 104., 152., 172., 173. in 176. členu beseda »Skupnosti« nadomesti z besedo »Unije« .

2. člen

35. člen se spremeni tako, da se glasi:

»35. člen

(podatki o transakcijskih računih strank)

(1) Sredstva iz naslova vseh ukrepov kmetijske politike se nakazujejo samo na en transakcijski račun stranke iz registra transakcijskih računov, ki ga je stranka sporočila agenciji. Če stranka agenciji transakcijskega računa ne sporoči, se sredstva nakažejo na transakcijski račun, razviden iz uradnega registra transakcijskih računov.

(2) Če stranka nima odprtega računa v Republiki Sloveniji, se ji sredstva nakažejo na transakcijski račun, odprt v drugi državi članici, če ga stranka agenciji sporoči.

(3) Kadar stranka nima transakcijskega računa, pristojni organ vlogo stranke zavrže.«.

3. člen

Za 37. členom se doda nov 37.a člen, ki se glasi:

»37.a člen

(odvzem upravičenj)

Agencija z odločbo odvzame upravičenja ali odloči o vračilu sredstev za ukrepe kmetijske politike pod pogoji, v roku in iz razlogov, določenih s predpisi Unije.«.

4. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen

(poseben primer odprave odločbe prve stopnje)

(1) Kadar je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema in je v njej nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali napačno uporabljen materialni predpis, agencija v enem letu po vročitvi odločbe stranki celotno odločbo odpravi in izda novo odločbo. Kot datum izdaje nove odločbe se šteje datum na odločbi.

(2) Kadar pristojni organ na podlagi dokončnega poročila ali drugega končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ugotovi, da so bila sredstva dodeljena v nasprotju s predpisi Unije ali predpisi Unije niso bili v celoti pravilno uporabljeni, pristojni organ svojo odločitev odpravi in jo nadomesti z odločbo.

(3) Zoper novo odločbo po prvem in drugem odstavku tega člena je dovoljena pritožba, razen v primerih, kadar v skladu z določbami tega zakona zoper odpravljeno odločitev agencije pritožba ni dovoljena.«.

5. člen

V tretjem odstavku 45. člena se beseda »treh« nadomesti z besedo »petih«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Po preteku petih let od dokončnosti odločbe se obnova iz kateregakoli obnovitvenega razloga ne more več predlagati niti ne uvesti po uradni dolžnosti.«.

6. člen

Za 47. členom se doda nov 47.a člen, ki se glasi:

»47.a člen

(obročno plačilo dolga in odlog plačila)

(1) Vlogo za obročno plačilo dolga iz naslova ukrepov kmetijske politike lahko v roku iz drugega odstavka tega člena vložijo stranka na agencijo na podlagi odločbe o vračilu sredstev ali zahtevka za vračilo sredstev.

(2) Vloga za obročno plačilo dolga mora biti vložena pred iztekom z odločbo določenega roka za vračilo dolga.

(3) Minimalni skupni znesek dolga stranke, za katerega se dovoli obročno odplačilo, je 500 eurov.

(4) Na podlagi vloge stranke se lahko dovoli obročno plačilo dolga v treh trimesečnih obrokih. V tem primeru se nominalni znesek dolga skupaj s pripadajočimi obrestmi financiranja razdeli na tri enake dele ali obroke, pri katerih se določi tudi datum njihove zapadlosti. Od dneva zapadlosti posameznega obroka do dneva plačila se obračunajo tudi zakonite zamudne obresti za dolgovani znesek.

(5) Če stranka prvič zamudi s plačilom za kateri koli posamezni obrok, se dolg takoj izterja v celoti. Od dneva zapadlosti posameznega obroka do dne plačila se obračunajo tudi zakonite zamudne obresti za dolgovani znesek.

(6) Odlog plačila dolga iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike ni mogoč.

(7) Vloga za obročno plačilo dolga mora biti vložena na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani agencije.«.

7. člen

48. člen se spremeni tako, da se glasi:

»48. člen

(neupravičeno izplačana sredstva pod določenim zneskom)

O vračilu neupravičeno izplačanih sredstev ali odvzemu neutemeljeno dodeljenih upravičenj, ki ne presegajo zneska, določenega v skladu s predpisi Unije, se odločba ne izda.«.

8. člen

57. člen se spremeni tako, da se glasi:

»57. člen

(neizpolnitev ali kršitev obveznosti)

(1) Pri namerni vložitvi napačne vloge ali zahtevka, namerne nepravilnosti v skladu s predpisi Unije in kadar stranka sredstva uporablja v nasprotju z namenom, za katerega so ji bila dodeljena, ali je sredstva pridobila nezakonito, na podlagi lažnih podatkov ali lažnih izjav, pristojni organ zahteva vračilo dodeljenih sredstev.

(2) Če pride do neupravičenega plačila iz prejšnjega odstavka, se stranki izda odločba, s katero se zahteva vračilo dodeljenih sredstev in določi rok vračila dodeljenih sredstev. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračuna zakonite zamudne obresti.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena se stranko izključi iz prejemanja podpore v okviru istega ukrepa za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto.

(4) Stranka, ki je končni prejemnik sredstev, mora agenciji poročati o uresničevanju ciljev in izpolnjevanju obveznosti (v nadaljnjem besedilu: poročanje) v roku in na način, določenima s podzakonskim predpisom iz 10. člena tega zakona.

(5) Neizpolnjevanje drugih obveznosti, ki izhajajo iz pravice do sredstev, se sankcionira v skladu s podzakonskim predpisom iz 10. člena tega zakona.«.

9. člen

V drugem odstavku 69. člena se pred piko doda besedilo »ter druge sheme kakovosti, priznane s predpisi Unije«.

10. člen

V prvem odstavku 90. člena se v drugi alineji pika nadomesti s podpičjem in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- izdajanje dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki ni pridelan po postopku ekološke pridelave v skladu s predpisom Unije, ki ureja ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora.«.

11. člen

V 138. členu se v točki a) za deveto alinejo doda nova deseta alineja, ki se glasi:

»- register obratov;«.

12. člen

V prvem odstavku 140. člena se na koncu sedme alineje pika nadomesti s podpičjem in dodata novi osma in deveta alineja, ki se glasita:

»- za fizične osebe vrsto pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kadar so obvezno zavarovani kot kmetje ali člani kmečkih gospodarstev ali kot druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ali kadar so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja samostojne kmetijske dejavnosti;

- podatke za stike (telefonska številka in elektronski naslov).«.

13. člen

V prvem odstavku 150. člena se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- o količini pridelanega hmelja na posameznem kmetijskem gospodarstvu, ločeno po sortah in letniku pridelave;«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Nosilci kmetijskih gospodarstev priglasijo podatke iz prve alineje prejšnjega odstavka inštitutu iz tretjega odstavka tega člena najpozneje do 15. oktobra v letu pridelave hmelja,

podatki iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka pa se vpišejo v evidenco pridelka hmelja na podlagi listin, ki se vložijo in izdajajo v postopku certificiranja pridelka hmelja.«.

14. člen

Za 152. členom se doda nov 152.a člen, ki se glasi:

»152.a člen (register obratov)

(1) V register obratov se poleg podatkov iz 140. člena tega zakona vpišejo tudi:

- podatki o obratu,
- podatki o nosilcu živilske dejavnosti,
- dejavnosti, ki jih izvaja obrat,
- opis živil in postopki pri dejavnosti obrata,
- podatki o prevoznih sredstvih, premičnih obratih, stojnicah in prodajnih avtomatih.

(2) Pri obratu, ki se ukvarja s pridobivanjem olja iz plodov oljk ali oljčnih tropin, se v register obratov poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vpišejo tudi:

- zmožljivost obrata,
- količina predelanih plodov oljk ali oljčnih tropin, skupaj s podatkom o KMG_MID pridelovalca oljk, če je ta zavezanec za vpis v register kmetijskih gospodarstev,
- količina pridobljenega olja.

(3) Podatke iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka obrat sporoča v obdobju obiranja oljk do petega dneva v mesecu za količine, predelane ali pridobljene v predhodnem mesecu.

(4) Register obratov iz tega člena vodi in upravlja ministrstvo.«.

15. člen

V drugem odstavku 153. člena se za besedo »omejitve« dodata vejica in besedilo »ter podatke fizičnih oseb o načinu ugotavljanja davčne osnove za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljnjem besedilu: davčni status), o rezidentskem statusu ter transakcijskem računu«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Podatke o davčnem in rezidentskem statusu ministrstvo pridobi iz davčnih evidenc.«.

16. člen

V prvem odstavku 176. člena se v štirinajsti alineji za besedilom »tretji odstavek 143. člena« dodata vejica in besedilo »drugi odstavek 150. člena in 152. a člen«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

17. člen

Postopki, ki so se začeli zaradi kršitev iz 57. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08), se dokončajo v skladu s tem zakonom.

18. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Sedaj veljavni zakon o kmetijstvu v mnogih določbah uporablja še stari termin "predpisi Skupnosti". S tem členom se popravlja vse sklice v veljavnem zakonu, ki se glasijo na stari termin "predpisi Skupnosti" v nov sklic „predpisi Unije“.

K 2. členu

Smisel določbe je v tem, da se bodo stranki vsa odobrena sredstva iz naslova vseh ukrepov kmetijske politike nakazovala le na en TRR stranke. Stranka bo lahko sporočila agenciji transakcijski račun iz registra transakcijskih računov, na katerega želi prejeti nakazila iz vseh ukrepov kmetijske politike. Če tega ne bo storila, bo agencija vpogledala v uradno evidenco TRR-jev, ki se vodi pri AJPES-u, in vsa odobrena sredstva nakazala na veljavni (odprt) strankin TRR. Če ima stranka odprt transakcijski račun v tujini, ga lahko sporoči agenciji. Če iz evidence TRR-jev ne bo razvidno, ali sploh ima odprt TRR, bo agencija njeno vlogo zavrгла.

K 3. členu

Iz dosedanje prakse v zvezi z odvzemom plačilnih pravic in vračilom že prejetih sredstev je bilo ugotovljeno, da agencija pogreša procesne zakonske določbe, ki bi ji omogočale izvajanje uredb EU, ki se neposredno uporabljajo. Zato bo taka generalna določitev pristojnosti prvostopnega organa razrešila dosedanje pomanjkanje procesnih določb.

K 4. členu

Sprememba je potrebna zaradi različne interpretacije vročanja oziroma ali se v predpisani rok šteje tudi sama vročitev nove odločbe.

V zvezi z navedeno določbo predlagamo tudi spremembo v smislu podaljšanja šestmesečnega roka na eno leto. S podaljšanjem roka, ki bi bil na razpolago ARSKTRP, je pričakovati manj odstopov na instanco, s tem pa tudi znižanje stroškov organa druge stopnje za reševanje posameznih zadev, kakor tudi skrajšanje postopkov odločanja ter zmanjšanje števila uporabe drugih izrednih pravnih sredstev.

Predlog drugega odstavka govori o pristojnih nadzornih ali revizijskih organih. Pristojni organ (poleg agencije je to lahko še MKGP v ukrepih LEADER) bo postopek sprožil šele, ko bo pristojni nadzorni ali revizijski organ končal svoj postopek in izdal dokončen akt. Predlagamo tudi spremembo diktacije, po kateri bo pristojni organ sam na podlagi dokončnega akta pristojnega nadzornega organa ugotavljal kršitev predpisa Unije, pri čemer bo imel možnost, da odloči drugače od nadzornega ali revizijskega organa.

Določba tretjega odstavka je spremenjena zaradi ustreznega postopka s pravnimi sredstvi. Nov drugi odstavek 42. člena bo namreč omogočal tudi nadomestitev odločitev (torej odločb ter izplačil zahtevkov, ki se izvedejo, ko pristojni organ skladno z določbo drugega odstavka 56. člena zakona v celoti ugodi zahtevku stranke), zoper katere je mogoč upravni spor (prvi odstavek 2. člena Zakona o upravnem sporu).

K 5. členu

Zaradi specifičnosti in številčnosti zadev (70.000 vlog za en ukrep) ter zaradi daljših rokov za zahtevo vračila neupravičeno dodeljenih sredstev v zakonodaji EU je treba podaljšati objektivni rok za obnovo pri vseh obnovitvenih razlogih.

Poleg tega je zaradi teh že navedenih razlogov treba podaljšati tudi trimesečni subjektivni rok za obnovo, določen za upravni organ, na pet mesecev.

K 6. členu

V dosedanjem navodilu ministra za finance instrumenti zavarovanj niso podrobneje opisani oziroma zanje ni podrobnejših izvedbenih navodil za ARSKTRP kot državni organ in zato kot taki niso primerni za uporabo.

Pri katerem koli sklepanju notarskega zapisa zavarovanja dolgov mora biti navzoč tudi zakoniti zastopnik ARSKTRP ali njegov pooblaščenec kot upnik. Ker gre za množico potencialnih dolžnikov – nosilcev na območju celotne Republike Slovenije – in ker agencija nima niti dovolj ustrezno usposobljenega osebja niti teritorialnih izpostav po vsej državi, predlagamo, da se tovrstni instrumenti zavarovanja dolga ne uporabljajo.

Preostali deli tega postopka so na podlagi ZJF in navodila že določeni, vendar bi bilo treba zaradi specifičnosti upravnega postopka pri ukrepih kmetijske politike v zakon o kmetijstvu zapisati celoten postopek za obročno plačilo ali odlog plačila dolga – od vložitve vloge do konca upravnega postopka in eventualne izvršbe, če stranka v predpisanih rokih ne bi poravnala obrokov dolga oziroma po izteku roka za odlog plačila ne bi poravnala dolga.

S predlagano spremembo dopuščamo stranki možnost, da svoje obveznosti poravnava v treh tromesečnih obrokih, kar bo zelo olajšalo ekonomski položaj precejšnjega števila nosilcev kmetijskih gospodarstev, s tem pa tudi prispevalo k normalnemu poslovanju kmetije.

K 7. členu

Uredba Komisije (ES) št. 1034/2008 z dne 21. oktobra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 885/2006 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 glede akreditacije plačilnih agencij in drugih organov ter potrditev obračunov Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) je uvedla prostovoljno pravilo *de minimis* za dolgove pod 100 evrov.

K 8. členu

S spremembo 57. člena Zkme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008) predlagamo sistemsko ureditev sankcije prepovedi kandidiranja za pridobitev sredstev iz naslova ukrepov Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013. Skladno z določbo prvega odstavka 57. člena ZKme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008) stranka, ki ne izpolni obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev, v določenem roku ne vloži zahtevka za izplačilo, sredstva uporablja nenamensko ali jih pridobi nezakonito, ni upravičena do kandidiranja za sredstva iz ukrepov razvoja podeželja naslednjih pet let od dneva zadnje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev. Besedilo določbe je v nasprotju z določbami 18. in 30. člena Uredbe (EU) z dne 27. januarja 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L 25, str. 8 z dne 28. 1. 2011; v nadaljnjem besedilu: Uredba 65/2011 EU), skladno s katerimi je upravičenec pri namerni vložitvi napačne prijave ali namerni nepravilnosti izključen iz zadevnega ukrepa za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto.

Dejstvo je tudi, da je smiselno enako določbo vseboval tudi 31. člen Uredbe Komisije 1975/2006 (ES) z dne 7. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L 368, str. 74 z dne 23. 12. 2006; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1975/2006 ES), v času njene veljavnosti pa je bil kljub temu sprejet zdaj veljavni ZKme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008) z bistveno strožjo sankcijo.

Povračilo neupravičenih plačil ureja 5. člen Uredbe 65/2011/EU. V tem odstavku želimo samo določiti rok, v katerem mora stranka vrniti že prejeta sredstva.

Prejšnja ureditev, ki je bila določena v 57. členu, je določala enake sankcije ne glede na težo nepravilnosti. Drugi odstavek 18. člena Uredbe 65/2011/EU določa, da država članica izterja podporo in/ali jo zavrne ali določi znesek znižanja pomoči zlasti na podlagi resnosti, obsega in stalnosti ugotovljenega neizpolnjevanja. Zato se bodo sankcije za neporočanje in za druge kršitve obveznosti, ki ne spadajo v primere iz prvega odstavka tega člena, pa bo konkretno višino vračila sredstev določila Vlada Republike Slovenije z uredbo.

K 9. členu

ZKme določa celoten postopek zaščite, nadzora in vpisa v evidence označb, priznanih kot sheme kakovosti za živila. Ker imajo nekateri proizvodi, ki se sicer tudi uvrščajo med živila, na ravni EU posebej predpisan postopek priznavanja in nadzora nad zaščitenimi označbami, je smiselno v ZKme dodati izjemo, da se za ta živila uporabljajo drugi predpisi, ki te postopke določajo. Tak primer je npr. vino, kjer sta kot zaščiteni označbi priznani "označba porekla" in "geografska označba", vendar je podlaga za njihovo priznanje Uredba Sveta 1234/2007 in izvedbeni predpisi po Zakonu o vinu, ne pa predpisi s področja zaščite označb, ki veljajo za druga živila. Zdajšnji ZKme sicer vina ne izključuje in bi se lahko že zdaj priznavale zaščitene geografske označbe po postopku, določenem v ZKme, vendar Uredba Sveta 1234/2007 in Zakon o vinu že predpisujeta postopek zaščite, vpis v register zaščitenih označb in postopek nadzora za vino, zato ne bi bilo smiselno, da se ta pravila podvajajo tudi z ZKme. Po drugi strani pa predpisi, ki urejajo vino, ne določajo pravil v zvezi s skupinami proizvajalcev (89. člen ZKme), zato tudi ne bi bilo primerno take proizvode v celoti izključiti iz Zkme.

K 10. členu

Četrty odstavek 45. člena Uredbe 889/2008/ES določa, da države članice lahko za izdajo dovoljenj za uporabo semen ali vegetativnega razmnoževalnega materiala, ki niso pridelani po postopku ekološke pridelave, pooblastijo drugo javno upravo pod svojim nadzorom ali nadzorne organe ali izvajalce nadzora iz 27. člena Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L št. 189 z dne 20. 7. 2007, str. 1), nazadnje spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 967/2008 z dne 29. septembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov (UL L št. 264 z dne 3. 10. 2008, str. 1). Z 91. členom se podeljuje organizacijam za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil javno pooblastilo skladno s četrtyim odstavkom 45. člena Uredba 889/2008/ES. Razlogi za prenos pooblastila so večja dostopnost do storitev ter usposobljenost organizacij za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil za odločanje.

K 11. členu

Zaradi nove določbe o registru obratov v katere se morajo vpisovati nosilci živilske dejavnosti, je potrebno tudi v splošnih določbah o zbirkah podatkov v 138. členu določiti kot novo evidenco tudi register obratov.

K 12. členu

S predlagano dopolnitvijo 140. člena se omogoča, da ministrstvo v evidenci subjektov vodi in prevzema iz zbirk podatkov tudi podatke za fizične osebe o vrsti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kadar so obvezno zavarovani kot kmetje ali člani kmečkih gospodarstev ali kot druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ali kadar so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja samostojne kmetijske dejavnosti, in podatke za stike (telefonska številka in elektronski naslov). Namen vodenja teh podatkov je ustvariti podlago za učinkovitejše izvajanje ukrepov kmetijske politike.

K 13. členu

Na podlagi veljavnih določb zakona so podatki o dejanskih pridelkih hmelja na voljo šele po 31. marcu leta, ki sledi letu pridelave hmelja, kar pa ne omogoča učinkovitega spremljanja stanja v hmeljarstvu in učinkovitega nadzora nad certificiranjem hmelja. Zato se besedilo člena spreminja in določa, da morajo pridelovalci hmelja podatke o pridelanih količinah prijaviti do 15. oktobra v letu pridelave hmelja.

K 14. členu

Od 1. januarja 2006 morajo vsi nosilci živilske dejavnosti v državah članicah EU skladno z drugim odstavkom 6. člena Uredbe 852/2004/ES o higieni živil obvezno registrirati svoj živilski obrat, v katerem izvajajo katere koli aktivnosti z živili. Sistem registracije je potreben, da se zagotovi sledljivost in olajša izvajanje učinkovitega uradnega inšpekcijskega nadzora zaradi zagotavljanja varne hrane in varstva potrošnika.

Skladno z Uredbo Komisije (ES) št. 826/2008 z dne 20. avgusta 2008 o skupnih pravilih za dodelitev pomoči za zasebno skladiščenje za nekatere kmetijske proizvode moramo države članice proizvajalke oljčnega olja od septembra do maja vsakega tržnega leta vsak mesec poročati Komisiji o količinah proizvedenega oljčnega olja. Ker se vse oljčno olje v Sloveniji proizvede v oljarnah (storitveno ali za lastne potrebe), se z zakonom k obvezi poročanja zavezuje oljarne.

K 15. členu

Skladno z Zakonom o davčnem postopku (Uradni list RS št. 13/11- uradno prečiščeno besedilo, 24/12 - ZDDPO-2G, 24/12 - ZDoh-2I in 32/12; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) je Agencija kot plačnik davka dolžna izvajati obračun davčnega odtegljaja dohodnine glede na davčni in rezidentski status nosilca kmetijskega gospodarstva na dan izplačila sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike. Agencija je glede na veljavno ureditev dolžna podatke o davčnem in rezidentskem statusu pridobiti od samih nosilcev, pri čemer jih lahko na zahtevo le preverja pri davčnem organu. V primeru napačnega davčnega odtegljaja s strani plačnika davka se glede na prakso davčne uprave znesek akontacije dohodnine, ki bi jo moral obračunati in odtegniti plačnik davka, davčnemu zavezancu (upravičencu do sredstev) prizna kot plačan, znesek neplačanih akontacij pa se v plačilo naloži izplačevalcu dohodka (torej Agenciji). Da nosilec kmetijskih gospodarstev ob oddaji vlog ne bi bilo potrebno posredovati podatkov o rezidentskem statusu in načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (davčni status), bi morala Agencija imeti ustrezno zakonsko podlago, da te podatke pridobi od pristojnega organa, ki tovrstne podatke zbira in obdeluje. Če Agencija tovrstne podatke pridobiva od strank, ni nujno da so ti podatki točni, pri čemer so posledično težave s pravilnim obračunavanjem in akontiranjem dohodnine. Vsakokratno pozivanje na posredovanje pravih podatkov o statusu prejemnika sredstev pred vsakim posameznim izplačilom pa bi poleg večanja administrativnih ovir, pomenilo tudi finančno in časovno veliko obremenitev za Agencijo.

Glede na veljavno ureditev je namreč dolžnost Agencije, da pridobi podatke o rezidentskem statusu in načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti na kmetiji neposredno od samih upravičencev pred posameznim izplačilom iz naslova ukrepov kmetijske politike oziroma je potrebno obveznost pridobivanja tovrstnih podatkov urediti z vskokrat aktualnimi podzakonskimi predpisi, pri čemer davčna uprava na zahtevo Agencije, ki vsebuje ime in priimek, davčno številko, rezidentski in davčni status prejemnika sredstev, le preveri pravilnost tako posredovanih podatkov in o ugotovitvah obvesti Agencijo.

Dostop do potrebnih podatkov v smislu posredovanja le-teh, je nujno potrebno urediti v predpisih s področja davčnega postopka in sicer tako, da se razširi nabor podatkov, ki se posredujejo pristojnim organom državne uprave zaradi njihove obveznosti oddvajanja akontacije dohodnine. Na ta način bomo odpravili potrebo po zbiranju teh podatkov od upravičencev, izognili pa se bomo tudi dodatnemu preverjanju podatkov pri pristojnem organu (DURS) in s tem bistveno zmanjšali administrativno breme za stranko, agencijo in DURS.

K 16. členu

Zaradi spremembe 150. člena veljavnega zakona, ki določa obvezno prijavo pridelka hmelja, in novega 152. a člena, ki določa registracijo obratov in poročanje o količinah proizvedenega oljčnega olja, je treba s sklici na ta dva člena ustrezno dopolniti tudi kazenske določbe za primere, če zavezanec podatkov ne sporoči.

K 17. členu

S prehodno določbo je treba urediti razmerja za nazaj. S tem bomo uskladili zakon z zakonodajo EU, kakor je navedeno v obrazložitvi k spremembi 57. člena. Z njo predlagamo ureditev pravnega stanja strank, ki so bile sankcionirane po sedanjem 57. členu ZKme-1 (Uradni list RS, št. 45/2008), z uporabo milejše sankcije skladno s pravnim redom EU. S tem se zagotavlja enakopravna obravnava strank, ki so in bodo kandidirale na javne razpise iz naslova ukrepov Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 po uveljavitvi ZKme-1. Tako rešitev narekuje javna korist, z njo pa se ne posega v pridobljene pravice. Javna korist se izraža v odpravi posledic neenake obravnave strank, ki bi nastale, če te določbe ne bi vnesli v zakon. V nasprotnem primeru bi bile namreč stranke znotraj istega programskega obdobja (2007–2013) v posameznih letih za kršitev obveznosti poročanja različno oglobljene

K 18. členu

Zaradi nujnosti ureditve postopkovnih določil je treba rok za uveljavitev zakona določiti čim prej.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen

(podzakonski predpisi)

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) oziroma ministrica ali minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: minister), izdaja podzakonske predpise, predvidene v določbah tega zakona, ter druge predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in predpisov Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: predpisi Skupnosti), ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

9. člen

(nacionalni program)

(1) Nacionalni program razvoja kmetijstva in podeželja (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program) opredeljuje zlasti analizo stanja, dolgoročne razvojne cilje kmetijske politike, ukrepe, programe in druge dejavnosti za uresničevanje ciljev, oceno pričakovanih učinkov in potrebnih javnih finančnih sredstev za izvajanje kmetijske politike.

(2) Nacionalni program sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade za obdobje najmanj štirih in največ sedmih let.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se za področja, za katera je načrtovanje razvoja urejeno neposredno s predpisi Skupnosti, uporabljajo ti predpisi.

11. člen

(kmetijska tržno cenovna politika)

Za izvajanje ukrepov kmetijske tržno cenovne politike vlada določi:

- vrste ukrepov kmetijske tržno cenovne politike po posameznih kmetijskih pridelkih in živilih;
- pogoje, merila in podrobnejša pravila postopka za uvedbo in izvajanje posameznega ukrepa, kadar je to potrebno zaradi izvajanja predpisov Skupnosti;
- upravičenke ali upravičence (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) in načine uveljavljanja ukrepov;
- način nadzora nad izvajanjem ukrepov kmetijske tržno cenovne politike.

16. člen

(financiranje)

Ukrepi kmetijske politike se financirajo iz:

- proračuna Republike Slovenije,
- občinskih proračunov,
- proračuna Skupnosti,
- namenskih dotacij,
- drugih virov.

19. člen

(vloga in namen)

(1) Namen ukrepov kmetijske tržno cenovne politike je predvsem zagotavljanje stabilnih in za uresničevanje ciljev kmetijske politike primernih prihodkov kmetijskim pridelovalkam ali pridelovalcem (v nadaljnjem besedilu: pridelovalec).

(2) V interesu enotnosti trga in enakopravnega konkurenčnega položaja vseh pridelovalcev se ukrepi kmetijske tržno-cenovne politike uveljavljajo na celotnem ozemlju Republike Slovenije v skladu s predpisi Skupnosti.

20. člen

(ureditev tržnih standardov)

Za izvajanje predpisov Skupnosti o določitvi tržnih standardov za nekatere kmetijske proizvode minister predpiše podrobnejša merila.

21. člen

(ukrepi za preprečevanje motenj)

Če pride ali grozi, da bo prišlo do resnih motenj na trgu s kmetijskimi pridelki ali živili, zaradi katerih so lahko ogroženi cilji kmetijske politike, lahko vlada v skladu s predpisi Skupnosti in ob upoštevanju omejitev iz mednarodnih pogodb, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, uvede potrebne ukrepe. Ti ukrepi veljajo, dokler ogroženost trga ne preneha.

23. člen

(pomoč kmetijskim gospodarstvom v težavah)

(1) Kmetijskim gospodarstvom v težavah se lahko namenijo pomoči v skladu s predpisi Skupnosti.

(2) Upravičenci do sredstev pomoči so kmetijska gospodarstva, ki so nekrivdno zašla v težak finančni položaj.

(3) Za dodelitev sredstev pomoči po tem členu podrobnejše pogoje in merila določi vlada.

24. člen

(ukrepi občine)

(1) Občina lahko uvede ukrepe razvoja podeželja, ki ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom razvoja podeželja, predpisi iz 10. člena tega zakona in predpisi Skupnosti.

(2) Sredstva za ukrepe iz tega člena zagotovi občina v svojem proračunu.

26. člen

(ukrepi razvoja podeželja upravljavcev pomoči)

(1) Ukrepi razvoja podeželja, ki jih lahko uvedejo upravljavci pomoči, morajo biti skladni z nacionalnim programom razvoja podeželja, predpisi iz 10. člena tega zakona in predpisi Skupnosti.

(2) Upravljavci pomoči so institucionalne enote, skladno s statističnimi predpisi opredeljene v sektorju država, ki pripravijo vsebino predvidene pomoči in jo priglasijo. Upravljavec pomoči skrbi za njeno pravilno izvajanje in poročanje o njenem izvajanju pristojnemu organu za področje državnih pomoči.

(3) Sredstva za ukrepe iz tega člena zagotovijo upravljavci pomoči v svojem proračunu.

27. člen

(pristojni organ za državne pomoči)

(1) Ministrstvo je pristojno za spremljanje državnih pomoči s področja kmetijstva.

(2) Ministrstvo izvaja zlasti naslednje naloge:

- obravnava, ocenjuje in posreduje priglasitev državnih pomoči s področja kmetijstva Evropski komisiji;
 - obravnava, ocenjuje in daje mnenje o skladnosti za državne pomoči, ki pomenijo skupinsko izjemo in za pomoči po pravilu »de minimis« v kmetijstvu;
 - zbira, obdeluje in spremlja podatke o državnih pomočeh in o pomočeh, dodeljenih po pravilu »de minimis« ter vodi evidence o teh podatkih;
 - pripravi letno poročilo, skladno z nacionalnimi predpisi in predpisi Skupnosti;
 - svetuje upravljavcem državnih pomoči s področja kmetijstva.
- (3) Podrobnejšo vsebino in postopek spremljanja državnih pomoči z delovnega področja ministrstva predpiše vlada.

5. Ukrepi za pospeševanje prodaje

28. člen

(pomoč za pospeševanje prodaje)

- (1) Za pospeševanje prodaje kmetijskih pridelkov in živil se lahko uvedejo pomoči za promocijo in trženje v skladu s predpisi Skupnosti.
- (2) Vlada podrobneje določi ukrepe, pogoje in merila za dodelitev sredstev iz tega člena.

32. člen

(rok za odločbo)

Rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na prvi stopnji, začne teči od dneva, ko so v skladu s predpisi Skupnosti ugotovljena vsa dejstva in izvedene predpisane kontrole.

35. člen

(podatki o transakcijskih računih strank)

- (1) Dodeljena sredstva se strankam nakažejo na transakcijski račun, odprt v Republiki Sloveniji.
- (2) Kadar stranka, ki je fizična oseba, na zahtevku za pridobitev sredstev ne navede svojega veljavnega transakcijskega računa, Banka Slovenije pristojnemu organu na njegovo zahtevo, najpozneje v osmih dneh, brezplačno posreduje podatek o strankinem transakcijskem računu.
- (3) Kadar stranka nima odprtega transakcijskega računa, pristojni organ vlogo stranke, po zahtevi za odpravo pomanjkljivosti, zavrže.

36. člen

(kontrola na kraju samem)

- (1) Naloge kontrole na kraju samem, ki je potrebna za ugotavljanje dejstev in okoliščin, pomembnih za odločitev o upravičenosti zaprosenih ali dodeljenih sredstev oziroma o namenski rabi dodeljenih sredstev po tem zakonu, opravlja pristojni organ oziroma se opravljajo kot javno pooblastilo.
- (2) Za opravljanje nalog kontrole na kraju samem je treba izpolnjevati strokovne, prostorske, tehnične in organizacijske pogoje.
- (3) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka, pogoje in merila za izbor, podrobnejše zahteve glede izvajanja nalog kontrole na kraju samem ter način oblikovanja cene storitev predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti. Cene storitev vsako leto določi minister.
- (4) Izbira izvajalca za izvajanje nalog iz tega člena se opravi na podlagi javnega razpisa.

(5) Pristojni organ odloči o izbiri izvajalca z odločbo v upravnem postopku. V odločbi morajo biti navedene strokovne delavke ali strokovni delavci, ki izvajajo naloge iz tega člena (v nadaljnjem besedilu: kontrolor). Z izvajalci se sklenejo pogodbe, s katerimi se uredijo medsebojna razmerja.

(6) Javno pooblastilo preneha, če niso več izpolnjeni pogoji iz tega člena ali če se naloge iz tega člena opravljajo v nasprotju s predpisi, kar ugotovi pristojni organ z odločbo v upravnem postopku.

(7) Zoper odločbo iz petega in šestega odstavka tega člena ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(8) Kontrolor se šteje za uradno osebo po zakonu, ki določa upravni postopek, in ima pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku.

(9) Kontrolor pri kontroli na kraju samem postopa v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, in o opravljeni kontroli sestavi zapisnik.

42. člen

(poseben primer odprave odločbe prve stopnje)

(1) Kadar je odločba izdelana s pomočjo samodejnega informacijskega sistema in je bilo nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali je bil napačno uporabljen materialni predpis, lahko pristojni organ prve stopnje v šestih mesecih od vročitve odločbe stranki celotno odločbo odpravi in jo nadomesti z novo odločbo. Zoper novo odločbo je dovoljena pritožba.

(2) Uradna oseba, ki vodi postopek po prejšnjem odstavku, mora imeti univerzitetno izobrazbo pravne smeri.

43. člen

(odprava odločbe po nadzorstveni pravici)

(1) Organ, pristojen za nadzor, lahko po nadzorstveni pravici, poleg primerov iz zakona, ki ureja upravni postopek, odpravi odločbo pod pogoji, v roku in iz razlogov, določenih v predpisu Skupnosti, ki določa obveznost vračila strankam, kadar jim je bilo z odločbo odobrenih preveč sredstev ali upravičenj.

(2) Če predpis Skupnosti roka iz prejšnjega odstavka ne določa drugače, lahko pristojni organ odločbo odpravi v petih letih od vročitve odločbe.

45. člen

(obnova postopka)

(1) Postopek, ki je končan z odločbo, zoper katero v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva (odločba, dokončna v upravnem postopku), se poleg razlogov iz zakona, ki ureja upravni postopek, obnovi tudi, če odločba temelji na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena.

(2) Stranka lahko predlaga obnovo iz vseh obnovitvenih razlogov v treh mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primeru iz prejšnjega odstavka pa od dneva, ko je stranka zvedela za pravnomočno odločbo.

(3) Pristojni organ lahko začne postopek obnove po uradni dolžnosti iz vseh obnovitvenih razlogov v treh mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primeru iz prvega odstavka tega člena pa od dneva, ko je odločba postala pravnomočna.

(4) Sklep o dovolitvi obnove ali sklep o obnovi se izda skupaj z odločbo.

(5) Postopek, ki je končan z odločbo, zoper katero v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva, se v primeru ugotovitve, da je bila izdana za stranko ugodna odločba na podlagi njenih neresničnih navedb in v primeru, da temelji odločba na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena, obnovi v roku petih let od dokončnosti odločbe.

47. člen

(poračunavanje in vračila neupravičeno izplačanih sredstev)

Sredstva, ki jih mora stranka na podlagi izvršljive odločbe vrniti, lahko pristojni organ poračuna s sredstvi, ki stranki še niso bila izplačana, in sicer iz katerega koli ukrepa kmetijske politike, če predpisi Skupnosti ne določajo drugače, sicer mora pristojni organ takoj zahtevati vračilo v proračun.

48. člen

(odpis vračila neupravičeno izplačanih sredstev)

Odpis vračila neupravičeno izplačanih sredstev se lahko izvede v skladu s postopkom, ki je določen s predpisi o javnih financah.

49. člen

(uporaba postopka)

(1) Poseben postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja se uporablja za ukrepe politike razvoja podeželja, razen za kmetijsko okoljske ukrepe in ukrepe izravnalnih plačil za območja z omejenimi dejavniki po predpisih Skupnosti o razvoju podeželja.

(2) Pri izvajanju ukrepov politike razvoja podeželja iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe 29. do 48. člena tega zakona razen določb:

– 33. člena ter prvega, drugega in tretjega odstavka 34. člena za vloge iz odprtega javnega razpisa po prvi alineji prvega odstavka 51. člena tega zakona in

– 37. člena tega zakona.

57. člen

(neizpolnitev ali kršitev obveznosti)

(1) Če stranka ne izpolni obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev, ni upravičena do kandidiranja za sredstva iz ukrepov prvega odstavka 49. člena tega zakona naslednjih pet let od dneva zadnje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev. Ta določba velja tudi v primeru iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(2) Če stranka ne izpolni obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev v roku in v roku ne vložijo zahtevka za izplačilo sredstev, mora prejeta sredstva vrniti v roku osem dni od dneva vročitve odločbe za vračilo sredstev, skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva prejema sredstev.

(3) Kadar stranka sredstva uporablja v nasprotju z namenom, za katerega so ji bila dodeljena, ali ne izpolnjuje zahtev iz predpisov in odločbe o dodelitvi sredstev ali je sredstva pridobila nezakonito, na podlagi lažnih podatkov ali lažnih izjav, organ izda odločbo, s katero zahteva vračilo dodeljenih sredstev skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema sredstev.

(4) Če stranka v primeru višje sile ali izrednih okoliščin po predpisih Skupnosti o razvoju podeželja, o tem obvesti pristojni organ in predloži ustrezne dokaze v desetih delovnih dneh od dneva, ko je stranka to zmožna storiti, se določbi prvega in drugega odstavka tega člena ne uporabljajo.

(5) Če stranka v primeru višje sile ali izrednih okoliščin po predpisih Skupnosti o razvoju podeželja, zamudi obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev glede rokov in predloži ustrezne

dokaze v 10. delovnih dneh od dneva, ko je stranka to zmožna storiti, ji pristojni organ lahko podaljša rok, če bi bile s to spremembo obveznosti izpolnjene vse zahteve iz predpisov in javnega razpisa ter dosežen namen, za katerega je bila stranki dodeljena pravica do sredstev, ob smiselni uporabi prvega odstavka 54. člena tega zakona.

62. člen

(pristojni organ)

Pristojni organ, odgovoren za izvajanje predpisov Skupnosti s področja varnosti kmetijskih pridelkov in živil rastlinskega izvora v primarni pridelavi in v dejavnostih, povezanih s primarno pridelavo kmetijskih pridelkov in živil, v vseh fazah primarne pridelave na kmetijskih gospodarstvih, vključno s prvo stopnjo dajanja lastnega primarnega pridelka v promet, je ministrstvo.

65. člen

(varstvo interesov potrošnikov)

Varstvo interesov potrošnikov po tem zakonu je zagotovljeno, če kmetijski pridelek ali živilo izpolnjuje predpisane pogoje iz tega zakona, predpisov Skupnosti, ki urejajo splošna načela in zahteve živilske zakonodaje, in predpisov Skupnosti o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali v delu, ki se nanaša na pošteno ravnanje v trgovini z živali, in na zaščito interesov potrošnikov, vključno z označevanjem živil in drugimi oblikami obveščanja potrošnikov, ter predpisov Skupnosti, ki urejajo sledljivost in označevanje GSO ter določajo meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v pridelkih in živilih.

69. člen

(sheme kakovosti)

(1) Shema kakovosti pomeni opredelitev posebnih meril in zahtev glede značilnosti, postopkov pridelave ali predelave kmetijskih pridelkov ali živil, ki presega predpisano kakovost, ali pogoje glede varstva zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrega počutja živali ali zaščite okolja, in je pomembna za pospeševanje proizvodnje višje ali posebne kakovosti, ki je tržno zanimiva in prepoznavna za potrošnika.

(2) Sheme kakovosti kmetijskih pridelkov in živil po tem zakonu so: »dobrote z naših kmetij«, »ekološki«, »integrirani«, »višja kakovost«, »zajamčena tradicionalna posebnost«, »označba porekla« in »geografska označba«.

(3) Izpolnjevanje pogojev iz shem kakovosti preverja organizacija za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona.

71. člen

(označevanje)

(1) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z označbami »ekološki« ali »integrirani«, če je za kmetijski pridelek ali živilo izdan certifikat, da izpolnjuje predpisane pogoje pridelave in predelave, in če je pridelovalec oziroma predelovalka ali predelovalec (v nadaljnjem besedilu: predelovalec) vpisan v evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil.

(2) Z označbami iz prejšnjega odstavka se lahko označi tudi tisto kmetijsko gospodarstvo, ki je v celoti vključeno v kontrolo ekološke ali integrirane pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil.

(3) Podrobnejše pogoje o označevanju ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov in živil ter kmetijskih gospodarstev, o pridelavi in predelavi ter načinu uporabe označb predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti.

72. člen

(ekološki kmetijski pridelek oziroma živilo)

(1) Ekološki kmetijski pridelek ali živilo je kmetijski pridelek ali živilo, pridelan in predelan po naravnih metodah in postopkih.

(2) Podrobnejše pogoje o tem, kaj je ekološka pridelava in predelava, in način kontrole glede na vrsto kmetijskega pridelka ali živila predpiše minister, v skladu s predpisi Skupnosti.

76. člen

(zajamčena tradicionalna posebnost)

(1) Kmetijski pridelek ali živilo zajamčene tradicionalne posebnosti je kmetijski pridelek ali živilo, proizvedeno iz tradicionalnih surovin, ali z značilno tradicionalno sestavo ali načinom pridelave oziroma predelave, in izpolnjuje pogoje, določene s predpisi Skupnosti.

(2) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z označbo »zajamčena tradicionalna posebnost«, če izpolnjuje za to predpisane pogoje in je vpisan v evidenco iz 148. člena tega zakona.

(3) Podrobnejše pogoje zaščite kmetijskih pridelkov ali živil z označbo zajamčene tradicionalne posebnosti in način kontrole predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti.

77. člen

(označba porekla)

(1) Označba porekla je ime regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila:

– s poreklom iz navedenih območij;

– katerega kakovost ali značilnosti so bistveno ali izključno posledica posebnega geografskega okolja z njegovimi lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki ter katerega pridelava, predelava in priprava za trg potekajo znotraj opredeljenega geografskega območja in

– ki izpolnjuje pogoje, določene s predpisi Skupnosti, in je vpisan v evidenco iz 148. člena tega zakona.

(2) Podrobnejše pogoje zaščite kmetijskih pridelkov ali živil z označbo porekla in način kontrole predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti.

78. člen

(geografska označba)

(1) Geografska označba je ime regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila:

– s poreklom iz navedenih območij,

– ki ima posebno kakovost, sloves ali druge značilnosti, ki jih je mogoče pripisati navedenemu geografskemu poreklu, in katerega proizvodnja ali predelava in priprava za trg se opravljata znotraj opredeljenega geografskega območja in

– ki izpolnjuje pogoje, določene s predpisi Skupnosti in je vpisan v evidenco iz 148. člena tega zakona.

(2) Podrobnejše pogoje zaščite kmetijskih pridelkov ali živil z geografsko označbo in način kontrole predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti.

79. člen

(sodno varstvo pravic)

Za kmetijske pridelke ali živila, ki se v skladu s tem zakonom in predpisi Skupnosti zaščitijo kot označba porekla ali geografska označba, se za sodno varstvo pravic uporabljajo predpisi o industrijski lastnini.

80. člen

(naravna mineralna voda)

(1) Z označbo »naravna mineralna voda« se lahko poimenuje voda, ki izvira iz določenega izvira in izpolnjuje pogoje glede fizikalnih, kemijskih, senzoričnih in mikrobioloških lastnosti, določenih s predpisi Skupnosti, ter je vpisana v evidenco iz 148. člena tega zakona.

(2) Podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka predpiše, v skladu s predpisi Skupnosti, minister v soglasju z ministrico ali ministrom, pristojnim za zdravje.

81. člen

(naloge ministrstva pri zaščiti in priznanju)

Na področju zaščite kmetijskih pridelkov in živil z označbami višje kakovosti, zajamčene tradicionalne posebnosti, označbo porekla in geografsko označbo (v nadaljnjem besedilu: zaščita kmetijskih pridelkov in živil) in priznanja označbe naravna mineralna voda ima ministrstvo naslednje naloge:

- vodi postopek zaščite ali prehodne nacionalne zaščite kmetijskih pridelkov ali živil ter postopek priznanja označbe naravna mineralna voda;
- posreduje vloge na Evropsko komisijo, sodeluje z Evropsko komisijo in drugimi državami, kakor to določajo predpisi Skupnosti;
- sodeluje s pooblaščenimi organi drugih držav;
- opravlja druge naloge s področja zaščite kmetijskih pridelkov in živil ter priznanja označb naravna mineralna voda.

86. člen

(prehodna nacionalna zaščita)

(1) Minister izda odločbo o prehodni nacionalni zaščiti na območju Republike Slovenije za kmetijske pridelke ali živila z geografsko označbo, označbo porekla ali zajamčeno tradicionalno posebnostjo, če je vloga popolna in so izpolnjeni vsi predpisani pogoji. Ta odločba velja do odločitve Evropske komisije o vpisu prehodno nacionalno zaščitenega kmetijskega pridelka ali živila v registre, ki jih vodi Evropska komisija.

(2) Za posamezne prehodno nacionalno zaščitenе kmetijske pridelke ali živila so v predpisu določeni način uporabe zaščitenega kmetijskega pridelka in živila, in rok, v katerem se morajo pridelovalci oziroma predelovalci prehodno nacionalno zaščitenega kmetijskega pridelka ali živila certificirati.

(3) Med postopkom registracije kmetijskega pridelka ali živila pri Evropski komisiji, lahko vlagatelj vloži na ministrstvo vlogo, z utemeljeno zahtevo, za preklic že dodeljene prehodne nacionalne zaščite po prejšnjem odstavku.

(4) Z vpisom v register Evropske komisije pridobi zaščiteni kmetijski pridelek ali živilo z geografsko označbo, označbo porekla in zajamčeno tradicionalno posebnostjo, pravico do uveljavljanja zaščite pred zlorabo ali poneverbo označbe v EU. Če kmetijski pridelek ali živilo, opredeljeno v predpisih Skupnosti s področja zaščite geografskih označb in označb porekla ter zajamčene tradicionalne posebnosti, ni vpisano v register pri Evropski komisiji, izgubi tudi prehodno nacionalno zaščito.

(5) Glede na pripombe Evropske komisije lahko ministrstvo, po dogovoru z vlagateljem, izda novo odločbo o prehodni nacionalni zaščiti kmetijskega pridelka ali živila.

90. člen

(ugotavljanje skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Ugotavljanje skladnosti obsega:

- preverjanje skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil s predpisi;
- izdajanje listin o skladnosti (izjav o skladnosti, preizkusnih poročil, certifikatov ali drugih listin o skladnosti).

(2) Podrobnejše metode in postopke za ugotavljanja skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil ter vsebino listin o skladnosti predpiše minister, če niso določeni s predpisi Skupnosti.

92. člen

(organizacije za kontrolo in certificiranje)

(1) Minister predpiše tehnične in organizacijske pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev, če niso določeni s predpisi Skupnosti.

(2) Organizacija, ki želi opravljati kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev, mora za opravljanje te dejavnosti vložiti vlogo na ministrstvo, z dokazili o izpolnjevanju tehničnih in organizacijskih pogojev iz prejšnjega odstavka. Kadar predpisi Skupnosti tako določajo, mora organizacija k vlogi predložiti akreditacijsko listino, ki jo je izdala Slovenska akreditacija ali akreditacijska služba druge države članice, ki ima z Evropsko akreditacijo sklenjen sporazum o medsebojnem priznavanju akreditacij.

(3) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči minister z odločbo.

(4) Medsebojna razmerja med ministrstvom in organizacijo za kontrolo in certificiranje se uredijo s pogodbo.

(5) Če organizacija iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi, minister izda odločbo o prenehanju opravljanja kontrole in certificiranja kmetijskih pridelkov ali živil in kmetijskih gospodarstev.

93. člen

(organizacije za senzorično ocenjevanje)

(1) Minister predpiše tehnične in organizacijske pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za senzorično ocenjevanje, če niso določeni s predpisi Skupnosti.

(2) Organizacija, ki želi opravljati senzorično ocenjevanje, mora vložiti vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev na ministrstvo.

(3) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči minister z odločbo.

(4) Medsebojna razmerja med ministrstvom in organizacijo za senzorično ocenjevanje se uredijo s pogodbo.

(5) Če organizacija iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali če ravna v nasprotju s predpisi, minister izda odločbo o prenehanju opravljanja senzoričnega ocenjevanja.

95. člen

(referenčni laboratoriji)

(1) Za zagotavljanje kakovosti in enotnosti rezultatov analiznega preizkušanja se skladno s predpisi Skupnosti določijo referenčni laboratoriji.

(2) Minister z odločbo po uradni dolžnosti izmed uradnih laboratorijev v Republiki Sloveniji ali izmed drugih laboratorijev za posamezna področja, kjer to zahtevajo predpisi, določi najmanj en nacionalni referenčni laboratorij.

(3) Medsebojna razmerja med nacionalnim referenčnim laboratorijem in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(4) Če laboratorij iz tega člena ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, minister izda odločbo o prenehanju opravljanja nalog za potrebe referenčnega laboratorija.

104. člen

(motnje)

Kmetijsko opravilo ne pomeni nedovoljenih motenj zaradi nedopustnega vznemirjanja, prepovedanih imisij in emisij ter nedovoljenih posegov v prostor, če se izvaja v skladu s predpisi Skupnosti, zakoni in podzakonskimi predpisi, ki urejajo kmetovanje, varstvo okolja in ohranjanje narave.

138. člen

(zbirke podatkov)

Če ta zakon ne določa drugače, ministrstvo upravlja in vodi:

a) evidence, ki vsebujejo osebne podatke:

- evidenco subjektov;
- RKG;
- evidenco prostovoljnih označb kmetijskih pridelkov in živil;
- evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil;
- evidenco zaščitenih in certificiranih kmetijskih pridelkov in živil, ter priznanih mineralnih vod;
- evidenco centrov za certificiranje hmelja;
- evidenco pridelka hmelja;
- evidenco dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
- evidenco organizacij proizvajalcev;
- evidenco o finančnih pomočeh;
- register plačilnih pravic;
- evidenco trgovcev in uvoznikov določenih kmetijskih pridelkov ali živil;
- evidenco imetnikov rejnih živali in evidenco rejnih živali;
- evidenco melioracijskih sistemov in naprav;
- evidenco ekološko pridelanega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala v Republiki Sloveniji;
- zbirke podatkov s področja živinoreje;
- evidenco izobraževanja in usposabljanja za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja;
- zbirko podatkov mreže za podeželje;
- zbirke podatkov analiz;
- evidenco komasacij;

b) evidence, ki ne vsebujejo osebnih podatkov:

- pedološko karto;
- evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč.

140. člen

(evidenca subjektov)

(1) Za pravne in fizične osebe, ki so zavezanci za vpis v katero koli evidenco z delovnega področja ministrstva ali uveljavljajo ukrepe kmetijske politike, ali dostopajo do zbirk podatkov z delovnega področja ministrstva, ministrstvo enotno vodi in iz zbirk podatkov prevzema naslednje podatke:

- firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov s hišno številko;
- davčno številko;
- EMŠO ali matično številko poslovnega subjekta;
- pravnoorganizacijsko obliko;
- podatke o dejavnostih;
- identifikacijsko številko subjekta;
- seznam evidenc z delovnega področja ministrstva, v katerih je subjekt vpisan.

(2) Prevezemanje podatkov iz prve, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka v evidenco subjektov poteka s samodejnim povezovanjem s centralnim registrom prebivalstva, evidenco gospodinjstev, poslovnim registrom Slovenije in registrom prostorskih enot. Prevezemanje osebnih podatkov poteka z uporabo EMŠO ali matične številka poslovnega subjekta ali davčne številke.

(3) Identifikacijsko številko subjekta določi ministrstvo ob prvem prevzemu osebnih podatkov o subjektu iz evidenc iz prejšnjega odstavka ali prvem vpisu subjekta v katero koli evidenco z delovnega področja ministrstva. Identifikacijska številka subjekta je namenjena povezovanju z drugimi zbirkami podatkov z delovnega področja ministrstva.

(4) Evidenca subjektov je namenjena enotnemu vodenju in zagotavljanju točnosti podatkov o subjektih v evidencah z delovnega področja ministrstva.

150. člen

(evidenca pridelka hmelja)

(1) Evidenca pridelka hmelja obsega podatke:

- o kmetijskih gospodarstvih, ki pridelujejo hmelj iz 143. člena tega zakona in centrih za certificiranje hmelja iz 149. člena tega zakona;
- o certificiranju in ponovnem certificiranju po posameznem naročniku certificiranja in posamezni pošiljki, ki izhajajo iz listin vloženi in izdanih v postopku certificiranja hmelja;
- certificirani pridelki hmelja po posamezni sorti hmelja.

(2) Podatke iz, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka se vpiše v evidenco pridelka hmelja na podlagi listin, ki se vložijo in izdajajo v postopku certificiranja pridelka hmelja.

(3) Evidenco pridelka hmelja vodi Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

(4) Evidenca pridelka hmelja je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike na področju hmeljarstva.

152. člen

(evidenca organizacij proizvajalcev)

(1) Evidenca organizacij proizvajalcev obsega:

- podatke iz 140. člena tega zakona;
- podatke iz 143. člena tega zakona, (KMG-MID, naslov kmetijskega gospodarstva, podatki o nosilcu) za člane organizacij pridelovalcev;
- podatke iz drugih evidenc iz delovnega področja ministrstva, ki so potrebni za izpolnjevanje zahtev iz predpisov Skupnosti in je o njih treba voditi evidenco;
- podatke iz vlog za priznanje, načrtov za priznanje, operativnih programov in poročil ter druge podatke, ki jih na zahtevo ministrstva ali agencije posredujejo organizacije proizvajalcev ali skupine proizvajalcev, in ki so potrebni za izpolnjevanje zahtev iz predpisov Skupnosti in je o njih treba voditi evidenco;
- številko in datum odločbe o priznanju ali odvzema priznanja organizacije proizvajalcev.

(2) V evidenco organizacij proizvajalcev se vpišejo tudi skupine proizvajalcev, ki so ustanovljene v skladu z določbami predpisov, ki urejajo skupno tržno ureditev.

(3) Podatki se vpišejo v evidenco organizacij proizvajalcev na podlagi odločbe o priznanju ali odobritve načrta za priznanje.

(4) Podrobnejšo vsebino evidence predpiše minister, če predpisi Skupnosti ne določajo drugače.

(5) Evidenca je namenjena izvajanju ukrepov za spodbujanje delovanja organizacij proizvajalcev.

153. člen

(evidenca o finančnih pomočeh)

(1) Ministrstvo vzpostavi in upravlja enotno evidenco o finančnih pomočeh, vodijo pa jo agencija in izvajalci državnih pomoči iz 26. člena tega zakona.

(2) Evidenca o finančnih pomočeh vsebuje poleg podatkov o prejemnikih pomoči iz 140. in 143. člena tega zakona tudi podatke o finančnih pomočeh, zlasti vrsto ukrepa, izplačana sredstva in omejitve.

(3) Evidenca je namenjena izvedbi in kontroli izplačil finančnih pomoči na državni in občinski ravni.

172. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Skupnosti s področja kmetijstva opravljajo, če ta zakon ne določa drugače, kmetijski inšpektorji ali drugi pristojni inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, pooblaščen za nadzor po drugih zakonih.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Skupnosti o varnosti kmetijskih proizvodov in živil rastlinskega izvora v primarni proizvodnji in v dejavnostih, povezanih s primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov in živil, v vseh fazah primarne proizvodnje na kmetijskih gospodarstvih, vključno s prvo stopnjo dajanja

lastnega primarnega proizvoda v promet, opravljajo kmetijski inšpektorji ali drugi pristojni inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, pooblaščen za nadzor po drugih zakonih.

(3) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Skupnosti o kakovosti in označevanju kmetijskih pridelkov in živil opravljajo inšpektorji za kakovost živil. Inšpekcijski nadzor izvajajo v skladu s predpisi Skupnosti, ki urejajo uradni nadzor nad kmetijskimi pridelki in živil, in v skladu z drugimi predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

(4) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na carinski postopek sprostitve kmetijskih pridelkov ali živil v prosti promet, opravljajo fitosanitarni inšpektorji.

(5) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, ki se nanašajo na carinski postopek za izvoz kmetijskih pridelkov ali živil, opravljajo inšpektorji za kakovost živil.

(6) Nadzor nad izvajanjem določb predpisov na področju identifikacije in registracije živali, opravljajo kmetijski inšpektorji in uradni veterinarji.

(7) Kadar onesnaževala v primarni pridelavi kmetijskih proizvodov in živil rastlinskega izvora izhajajo iz okolja in niso posledica aktivnosti nosilca dejavnosti, njihov izvor ugotavlja inšpekcija, pristojna za okolje, v skladu s predpisi o varstvu okolja.

(8) Pravne in fizične osebe morajo pristojnemu inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora in ga pri tem ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete. Pravne in fizične osebe morajo v določenem roku ravnati v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

176. člen

(1) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba:

– če da v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni v skladu s predpisanimi zahtevami ali ni označen v skladu s predpisi (prvi odstavek 58. člena);

– če označi z označbo iz prvega odstavka 70. člena tega zakona kmetijski pridelek ali izdelek, ki ni pridelan ali izdelan na kmetiji po receptih, značilnih za kmečke izdelke, in z uporabo pretežnega dela lastnih surovin ali surovin iz lokalnega okolja;

– če kmetijski pridelek ali živilo, za katerega ni izdan certifikat, in pridelovalec oziroma predelovalec ni vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil, označi z označbo »ekološki« ali »integriran« (prvi odstavek 71. člena);

– če označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo »višja kakovost« v nasprotju s tretjim odstavkom 75. člena;

– če označi kmetijski pridelek ali živilo kot kmetijski pridelek ali živilo »zajamčena tradicionalna posebnost« v nasprotju z drugim odstavkom 76. člena;

– če označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo porekla, ki ni ime regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila po prvem odstavku 77. člena ali če označi kmetijski pridelek ali živilo z geografsko označbo, ki ni ime

regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila po prvem odstavku 78. člena;

– če poimenuje z označbo »naravna mineralna voda« vodo, ki ne izvira iz določenega izvira in ne izpolnjuje pogojev glede fizikalnih, kemijskih, senzoričnih in mikrobioloških lastnosti, določenih s predpisi skupnosti ter ni vpisana v evidenco iz 148. člena tega zakona (prvi odstavek 80. člena);

– če neupravičeno ovira ali omejuje opravljanje kmetijskih opravil (103. člen);

– če uporablja kmetijsko gozdarsko mehanizacijo v nasprotju s predpisanimi pogoji za varno delo ali brez potrdila o opravljenem preizkusu znanja o varnem delu s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter opremo (prvi in drugi odstavek 112. člena);

– če osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva, nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, niso strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in ne izpolnjujejo drugih pogojev, določenih s predpisi (prvi odstavek 121. člena);

– če ne posredujejo resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu (prvi odstavek 139. člena);

– če se ne vpiše v RKG (prvi odstavek 141. člena);

– če z namenom pridobitve sredstev po tem zakonu posreduje neresnične podatke (tretji odstavek 17. člena) ali če posreduje neresnične podatke v RKG (tretji odstavek 143. člena);

– če ne posreduje podatkov, ki jih mora po tem zakonu posredovati ali jih ne posreduje v predpisanem roku (tretji odstavek 143. člena).

(2) Z globo od 400 do 2.500 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 80 do 500 eurov se za prekršek kaznuje posameznik:

– če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena;

– če opravlja dopolnilno dejavnost brez predpisanega dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem (prvi odstavek 101. člena).

(4) Z globo od 80 do 500 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.